tarmsykdom og/eller kronisk utmattelse som hadde allergi mot *Candida albicans* etter en kraftig antibiotikakur. Min misstanke om at ikke bare irritable tarmsykdom (4), men også kronisk utmattelsessyndrom er en autoimmun sykdom, fikk ny næring etter de spennende forskningsresultatene fra Mella og medarbeidere (5).

Jeg vil på ingen måte påstå at alle former for irritable tarmsykdom og/eller kronisk utmattelse skyldes en immunologisk reaksjon bare mot sopper. Selvfølgelig kan også andre mikrober, mat og tungmetaller være triggerende til autoimmune reaksjoner. Men det er en viktig differensialdiagnose.

Det jeg etterlyser, er bevis på Wensaas' påstand om at det er infeksjon med *Giardia lamblia* og ikke en bivirkning av en (ufullstendig) behandling som er årsaken til funnene i studien (2). Og jeg tillater meg å spørre om de 54 % som ikke utviklet irritable tarmsykdom eller kronisk tretthet, hadde tatt effektive tarmbakterier etter antibiotikakuren.

Pasienter som lider av kronisk utmattelse, fortjener å få det beste av forskning, diagnose og behandling som helsevesenet har å tilby.

Heiko Santelmann
heiko@online.no
Oslo

Heiko Santelmann (f. 1950) er allmennpraktiserende lege med spesialkompetanse i sammensatte lidelser. Han har forskererfaring fra Institutt for allmennmedisin ved Universitetet i Oslo, med professor Even Lærum som veileder.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Wensaas K-A. Giardiainfeksjon kan gi irritable tarm og kronisk utmattelse. Tidsskr Nor Lægeforen 2012; 132: 27.
 2. Wensaas K-A, Langeland N, Hanevik K et al. Irritable bowel syndrome and chronic fatigue 3 years after acute giardiasis: historic cohort study. Gut 2012; 61: 214–9.
 3. Valeur J, Berstad A, Midtvedt T. Intestinal autointoksikasjon – fortsatt aktuell sykdomsmekanisme? Tidsskr Nor Lægeforen 2011; 131: 1875–6.
 4. Santelmann H, Howard JM. Yeast metabolic products, yeast antigens and yeasts as possible triggers for irritable bowel syndrome. Eur J Gastroenterol Hepatol 2005; 17: 21–6.
 5. Fluge Ø, Bruland O, Risa K et al. Benefit from B-lymphocyte depletion using the anti-CD20 antibody rituximab in chronic fatigue syndrome. A double-blind and placebo-controlled study. PLoS ONE 2011; 6: e26358.
-

RETTELSER

Økt hvilepuls – økt risiko for hjertedød

Erlend Hem

Tidsskr Nor Lægeforen 2012; 132: 282

I Tidsskriftet nr. 3/2012 s. 282 under bildet skal det stå:

Foto Lasse Berre

Vi beklager feilen. Den er rettet i nettutgaven.

Faste stillinger må på plass

Hege Gjessing

Tidsskr Nor Lægeforen 2012; 132: 561

I presidentens leder i Tidsskriftet nr. 5/2012 skal ingressen være:

Det er på tide å gjenta budskapet om at det ikke er akseptabelt at mer enn 90 % av legene som spesialiserer seg har midlertidige ansettelses.

Vi beklager feilen. Den er rettet i nettutgaven.